Çokkültürlü Etki Ölçe?i (Multicultural Efficacy Scale)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çokkültürlü Etki Ölçe?i (Multicultural Efficacy Scale)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19289

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çokkültürlü Etki Ölçe?i (Multicultural Efficacy Scale), ö?retmen adaylar?n?n ve e?itimcilerin çokkültürlü e?itim uygulamalar?na yönelik alg?lanan yeterliklerini ve s?n?f yönetimi tutumlar?n? ölçmek amac?yla uyarlanm?? bir ölçektir. Ölçek, bireylerin kültürel çe?itlili?e sahip ortamlarda ne kadar etkili çal??abileceklerine dair öz-inançlar?n? de?erlendirmeye odaklanmaktad?r. Ölçe?in uyarlama çal??mas?, Türkiye ba?lam?nda psikometrik özelliklerinin incelenmesiyle gerçekle?tirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Çokkültürlü Etki, Ö?retmen Yeterli?i, Multicultural Efficacy, S?n?f Yönetimi, E?itim, Ölçek Uyarlama, Öz-yeterlik.

Yazarlar

Mustafa Öztürk Akçao?lu

Amaç

Bu ölçek, ö?retmen adaylar?n?n çokkültürlü e?itim ortamlar?nda ba?ar?l? olma yeteneklerine dair inanç düzeylerini belirlemeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, özellikle ö?retmenlerin farkl? kültürel ve ?rksal geçmi?e sahip ö?rencilere yönelik s?n?f içi etkile?imleri yönetme ve onlara uygun ö?retim materyalleri geli?tirme konusundaki yeterlik alg?lar?n? de?erlendirmek için tasarlanm??t?r.

Ölçe?in temel kullan?m amac?, e?itim programlar?n?n ö?retmen adaylar?n?n **çokkültürlü etki** alg?lar?n? ne ölçüde geli?tirdi?ini tespit etmek ve bu alandaki eksiklikleri gidermeye yönelik müdahale stratejileri geli?tirmektir.

Yap?

Çokkültürlü Etki Ölçe?i, e?itimcilerin kültürel çe?itlili?e dayal? ortamlarda kendilerini ne kadar yetkin hissettiklerini de?erlendiren psikolojik bir yap?y? ölçer. Bu yap?, genellikle üç ana bile?eni içerir: çokkültürlü fark?ndal?k, bilgi ve beceri. Ölçek, bu yeterliklerin pratik uygulamadaki yans?malar?na odaklanarak, ö?retmenin farkl?l?klar? yönetme, kapsay?c? s?n?f ortamlar? yaratma ve tüm ö?rencilerin kat?l?m?n? sa?lama kapasitesini de?erlendirir.

Ölçek, bireyin kültürel olarak farkl? gruplardan gelen ö?rencilerle i?birli?i sa?lama ve s?n?f materyallerini çe?itlili?i yans?tacak ?ekilde düzenleme gibi somut davran??lara yönelik öz-yeterlik alg?s?n? ele al?r. Bu ba?lamda, ölçek **çokkültürlü etki** (Multicultural Competence) alan?ndaki öz-yeterlik inanc?n? operasyonelle?tirmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Çokkültürlü Etki Ölçe?i'nin Türkçe uyarlama sürecinde, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçüp ölçmedi?ini belirlemek amac?yla geçerlik çal??malar? yürütülmü?tür. Elde edilen verilerin, detayl? **yap? geçerli?i** (Construct Validity) analizlerinin gerçekle?tirilmesi için yeterli oldu?u tespit edilmi?tir.

Yap? geçerli?i analizleri, ölçe?in teorik yap?yla uyumlu oldu?unu ve çokkültürlü yeterli?in farkl? boyutlar?n? ayr??t?rabildi?ini göstermektedir. Bu bulgular, ölçe?in ilgili popülasyonda (ö?retmen adaylar?) kültürel yeterlik alg?s?n? geçerli bir ?ekilde ölçebilece?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla güvenirlik analizi yap?lm?? ve bu analizde **Cronbach Alpha** (Cronbach Alpha) iç tutarl?l?k katsay?s? hesaplanm??t?r. Hesaplama sonucunda katsay? de?eri 0,87 olarak bulunmu?tur.

Genel kabul gören psikometrik standartlara göre, 0,87 de?eri ölçe?in yüksek ve kabul edilebilir düzeyde güvenilir oldu?unu i?aret etmektedir. Bu sonuç, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve farkl? uygulamalarda istikrarl? sonuçlar verece?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe ba?lam?na uygunlu?unu test etmek için uyarlama çal??mas? kapsam?nda faktör analizi (do?rulay?c? veya aç?mlay?c?) yap?ld??? varsay?lmaktad?r, zira yap? geçerli?i için verilerin yeterli oldu?u belirtilmi?tir. Ancak, spesifik faktör yükleri veya alt boyutlara ili?kin detayl? bilgi kaynak özetinde yer almamaktad?r.

Yap?lan analizler, muhtemelen ölçe?in çokkültürlü etkiye dair farkl? alt boyutlar? (örne?in, kültürel fark?ndal?k, s?n?f yönetimi yeterli?i) içerdi?ini ve bu boyutlar?n faktör yap?s? içinde do?ruland???n? göstermi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi (Orijinal ölçe?e ba?l? olarak muhtemelen 5'li veya 6'l? derecelendirme, ancak kaynakta derecelendirme bilgisi net de?ildir.)

Language Available: Türkçe (Uyarlama Dili)

Population Group: E?itimciler ve Ö?retmen Adaylar?

ARABPSYCHOLOGY.COM

Age Group: Yeti?kin (Yüksekö?retim Düzeyi)

Population Details: Ölçek, özellikle Akçao?lu (2017) doktora tezinde ö?retmen adaylar? üzerinde kullan?lm??t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Toplam 31 maddeden olu?maktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çokkültürlülük, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Yeterlik Alg?s?, Öz-yeterlik, Cronbach Alpha, Yap? Geçerli?i, Ö?retmen Adaylar?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: ozturk@kastamonu.edu.tr

Correspondence Address: Mustafa Öztürk Akçao?lu, Kastamonu Üniversitesi (Tez s?ras?nda Abant ?zzet Baysal Üniversitesi'nde görevli/ö?renci).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in uyarlamas? 2017 y?l?nda Mustafa Öztürk Akçao?lu'nun doktora tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar? için genellikle yazar?n izni gereklidir. ?leti?im e-posta adresi üzerinden yazarla ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçek kullan?m?na ili?kin ücret bilgisi mevcut de?ildir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

cokkulturlu-etki-olcegi-multicultural-efficacy-scale-toad.pdf

Kaynaklar

Ölçe?in uyarlama çal??mas?na ait temel referans a?a??dad?r:

Akçao?lu, M. Ö. (2017). *Çokkültürlü e?itim uygulamas?n?n ö?retmen adaylar?n?n çokkültürlü e?itim ile s?n?f yönetimi tutum ve yeterliklerine etkisi* (Doktora tezi). Abant ?zzet Baysal Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.

Ek olarak, ölçek ba?lant?s? ?u adreste mevcuttur: toad.halileksi.net

ARABPSYCHOLOGY.COM

Çokkültürlü Etki Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek toplam 31 maddeden olu?ur. Örnek maddeler ?unlard?r:

Farkl?l?klar? olan gruplardan gelen ö?rencilerin birlikte çal??malar?n? sa?layabilirim.
Çokkültürlü s?n?flara uygun materyaller geli?tirebilirim.
S?n?f kitapl???, s?n?ftaki ?rk ve kültür ile ilgili farkl?l?klar? yans?tmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM